

Tirgus risks

Definīcija

Tirgus risks veidojas, ja aktīvu un ārpus bilances prasību sastāvā ir instrumenti, kas ir atkarīgi no tirgus cenas svārstībām (akcijas, nekustāmais īpašums utt.).

Politika

Tirgus riska vadīšanu bankā nosaka Risku vadības politika un Tirdzniecības portfeļa politika. Tirgus riskam banka ir noteikusi stratēģiski pieņemamu līmeni un tādu soļu virkni, kas palīdzēs noturēt risku zemāk par apzīmēto robežu.

Vadība un mazināšana

Par tirgus risku ir atbildīga Aktīvu un pasīvu komiteja, kuru vada bankas prezidents. Aktīvu un pasīvu komiteja apstiprina tirgus riska limitus, pamatojoties uz Riska vadības pārvaldes Finanšu risku pārvaldes grupas ieteikumiem. Par īslaicīgiem ierobežojumu pārsniegumiem jāziņo Riska vadības pārvaldes vadītājam un jāsaņem viņa apstiprinājums, kā arī jāinformē Valde.

Tirgus risks bankā tiek samazināts, nosakot un kontrolējot instrumentu, kas atkarīgi no tirgus cenas svārstībām, pozīcijas apjoma limitus, kā arī šādu pozīciju zaudējumu limitus.

Lai samazinātu spekulācijas risku, Aktīvu un pasīvu komiteja pieņem limitus, kuri ierobežo iespējamo dīleru atklāto pozīciju, maksimālo zaudējumu summu, izmantojamos finanšu instrumentus, kā arī investīciju summu vienā instrumentā.

Visu tirdzniecības portfeļa operāciju kontrole notiek katru dienu, izmantojot bankas Riska vadības pārvaldes pārskatus.

Tirgus riska ierobežojumam banka lieto limitu sistēmu.

Aktīvu un pasīvu komiteja ir atbildīga par šādu limitu izstrādāšanu:

- viena darījuma maksimālās summas limits katram dīlerim;
- limits maksimālai atvērtai pozīcijai;
- limiti tirdzniecības portfeļa struktūrai;
- maksimālo zaudējumu apjoms atvērtai pozīcijai.

Kopējo zaudējumu summu no tirgus operāciju veikšanas gada laikā nosaka Aktīvu un pasīvu komiteja. Ja limita summa ir pilnībā izsmelta īsākā laikā, limits var tikt palielināts ar Valdes lēmumu. Ja lēmums par limita palielināšanu netiek pieņemts, banka līdz gada beigām tirgus operāciju veikšanu pārtrauc.

Par noteikto limitu ievērošanas kontroli atbild Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas nodaļas vadītājs.

AS „Rietumu Bankas” tirdzniecības portfelis pašas bankas ietvaros tiek izveidots, lai iegūtu papildu peļņu. Tirdzniecības portfeļa kopējo vērtību nosaka Aktīvu un pasīvu komiteja, pamatojoties uz jūtīguma analīzi.

Bankas pārskata gada neto ienākumu un pārējo visaptverošo ienākumu jūtība pret izmaiņām vērtspapīru cenās, pamatojoties uz 2010. un 2009. gada 31. decembrī esošajām pozīcijām, un vienkāršots scenārijs 5% izmaiņām vērtspapīru cenās ir šāds:

'000 LVL	2010		2009	
	Neto ienākumi	PVI	Neto ienākumi	PVI
5% pieaugums vērtspapīru cenās	2,055	1,119	-	3,684
5% samazinājums vērtspapīru cenās	(2,055)	(1,119)	-	(3,684)

Kapitāla prasības

Lai aprēķinātu tirgus riska kapitāla prasības, banka izmanto FKTK noteikumos noteiktās metodes. Lai aprēķinātu parāda vērtspapīru vispārējā riska kapitāla prasības, banka izmanto termiņa metodi.

Kontrole un atbildība

Aktīvu un pasīvu komiteja ir atbildīga par bankas tirdzniecības portfeļa politikas izstrādi, galveno vadības principu noteikšanu un to ievērošanas kontroli.

Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas nodaļu pārraugošais Valdes loceklis ir atbildīgs par:

- politikas pārskatīšanu un iesniegšanu apstiprināšanai Valdei;
- visu nepieciešamo izmaiņu veikšanu, tai skaitā par izmaiņām, kas rada būtiskas novirzes no pašreizējās tirdzniecības portfeļa politikas, kā arī par Finanšu un kapitāla tirgus komisijas piekrišanas saņemšanu pirms tiek ieviestas izmaiņas darījumu klasifikācijā;
- to, lai Valdei tiktu ziņots par visām tirdzniecības portfeļa politikas izmaiņām vai pārkāpumiem.

Valde ir atbildīga par tirdzniecības portfeļa politikas izskatīšanu un iesniegšanu apstiprināšanai bankas Padomē, par tās turpmākās ievērošanas kontroli, par politikas pārskatīšanu un izmaiņšanu atbilstoši izmaiņām tirgū.

Valde ir atbildīga par to, lai politika nodrošinātu saprātīgu risku vadību un normatīvo aktu un regulējošo prasību ievērošanu.